

For mig staaar dette Eksempel nu ikke saa grelt; medmindre Vedkommende var kommen og havde sagt: Vi ville fortsætte med vort syndige Levned, det er vor Attraa og Mening. Men jeg tvivler paa, at de, som ville fortsætte et saadant Liv i Synd, ville forlange Kirken til at indstifte deres Ægteskab. Og i ethvert Tilfælde, skulde de komme og sige, det er vor Hensigt, maatte Præsten naturligtvis være berettiget til at afvise dem. Men Kirken er tilbøjelig til og villig til at hjælpe enhver stor Synder, som angrer, og selvfølgelig kunde man ikke tænke sig, at Folk, der have levet et saa forargeligt Liv, virkelig nu ville begære en Sammenknytning, et ordentligt regelmæssigt Ægteskab, undtagen de havde anget deres Synd. Hvor stor, hvor dyb Angeren er, derom kan Præsten selvfølgelig ikke dømme: der maa han stole en lille Smule paa, hvad Vedkommende siger. Men det er altsaa ikke for at foretage en kirkelig Handling over for Folk, der have været store Syndere, der have ført et forargeligt Liv, at Præsterne behøve at gyse tilbage, thi vi vide, at Naade er bleven tilsagt alle, Tilgivelse er bleven tilsagt alle, naar Angeren kommer. Derimod have Præsterne selvfølgelig meget imod at skulle være med til at indlede et syndigt Forhold, og for Præsterne — for Resten jo for de fleste, der lever i den kristne Tro — gælder det Ord, Herren har sagt: Den, som tager en fraskilt til ægte, bedriver Synd. Derfor vil Præsten, naar han bidrager sit til, at fraskilte tages til ægte, bidrage til, at vedkommende Mand begaar Synd. Jeg kan derfor godt forstaa, at de fleste Præster, hver Gang et saadant Forhold har foreligget, have været meget kede af, at de have skullet vie fraskilte. I tidligere Tid var dette Forhold med fraskilte jo ikke saa hyppigt som det er nu, Skilsmissen tager jo til, det er vel Samfundets Udvikling, der er Skyld deri. Mange af vore Forfattere have jo skrevet store Afhandlinger, i hvilke de fremstille Ægteskabet paa en lidt anden Maade end den, de fleste Kristne opfatte det paa. Det er Kærligheden, der skal stifte Ægteskabet, og der skal være Sandhed i Kærligheden. Men naar et Par nygifte efter Hvedebrødsdagene faa en lille Kollision, komme de straks i Tanker om, at der vist ingen Sandhed er i deres Kærlighed længere, og da Sandheden skal have sin Ret, maa det selvfølgelig have Ægteskabet ophævet, og saa kommer Skilsmissen. Ja, jeg kan se, at Lovforslaget her endogsaa har taget

Hensyn til, at man ikke maatte forhindre saadanne fraskilte Folk i hurtigt at komme til at indgaa nyt Ægteskab; thi efter § 17 stilles der kun som Betingelse, at Manden skal vente 6 Uger, Kvinden i 3 Maaneder, saa ere de i Stand til atter at indlade sig i nyt Ægteskab. Det er ikke den Maade, Ægteskabet tidligere har været forstaaet paa her i Landet, jeg tror dog, den gamle Skilsmissetid var sat til 3 Aar.

Nu er det jo meget godt, at den høje Minister vil fritage Præsterne for at fuldbyrde saadanne Ægteskaber ved, at alle Ægteskaber skulle indstiftes for Ægteskabsforstanderen, men hvis Kultusministeren ikke vil fritage Præsterne for at velsigne saadanne Ægteskaber, have vi paany den Konflikt, som den forrige Taler talte om. Der er nu fremkommen en Adresse fra mange Præster, og jeg kan godt forstaa, at de søge at blive løste fra den Forpligtelse at skulle indvie Ægteskaber af fraskilte. Men naar Præsterne, som have indgivet Adressen, tale om, at de ville fritages for denne Forpligtelse, er der en Ting, de maa huske paa, og det er Menigheden. Den læge Mand, som er vant til at søge Kirken og vant til at faa sit Ægteskab fuldbyrdet i Kirken, kan ikke give Præsterne Medhold i, at Ægteskabets Indgaaelse bliver udskilt fra Kirken. Det er en stor Forskel for en virkelig kirkelig Mand, om han faar sit Ægteskab beseglet i Guds Hus eller i en eller anden Hytte, Det er en stor Forskel for ham, enten han faar sit Ægteskab beseglet i den treenige Guds Navn eller i Lovens Navn. Jeg tror, at jeg trygt kan sige, at største Delen af den danske Folkekirkens Medlemmer betragter Forholdet saaledes, at de ønske at faa Ægteskabet beseglet i Kirken i den treenige Guds Navn. Selv om derfor Præsterne muligvis kunne slippe ved denne Lov for at besegle Ægteskabet, tror jeg, den store Menighed vil meget frabede sig, at det fastslaas, at Ægteskab ikke kan indgaa i Kirken, men skal indgaa uden for Kirken, og at kun den kirkelige Velsignelse skal blive dette tildelt. Jeg vil derfor bede det Udvalg, der bliver nedsat, tage under Overvejelse, hvorvidt dette Forhold ikke vilde blive bedst ordnet derved, at der gives dem af Folkekirkens Medlemmer, som ønske deres Ægteskab stiftet i den treenige Guds Navn, en Mulighed for at naa det, at Lovforslaget altsaa ændres derhen, at der blev Erihed for dem til at faa det saaledes.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til videre Forhandling.